

5 VYJMENOVANÁ SLOVA

Cíl:	Venku se dotknout vyjmenovaných slov. Některé slova poznat i rukama. Zapojit víc smyslů a pohyb do učení. „Je skvělé, kolik vyjmenovaných slov lze najít v přírodě.“
Věk:	1. stupeň ZŠ
Místo:	okolí školy
Období:	celoročně
Pomůcky:	přírodniny, kartón, křída, fix, papíry (folie), podložky, pracovní listy Vyjmenovaná slova

1 PŘÍPRAVA

Na úvod sdílejte se třídou cíle lekce: hledat vyjmenovaná slova venku, vyzkoušet si při učení používat více smyslů, pracovat se skutečnými předměty – vyjmenovanými slovy, pokud to bude možné.

2 VÝBĚR HER

Dle času a zájmu si vyberte hry z nabízených, nebo si vymyslete se třídou své vlastní.

ZÁLUDNÉ DVOJICE

Skupinky hledají v terénu dvojice slov a obrázků na papíře či kartonu. Pro přehlednost může každá skupina hledat kartičky jedné barvy. Poté, co děti najdou všechny kartičky, mohou začít luštit záludné dvojice – přiřazovat správné obrázky ke slovům. Nakonec si mohou vše zkontrolovat s učitelem, či s jinou skupinou.

TVRDÝ A MĚKKÝ KÁMEN

Napište si na papír slova, která chcete venku s dětmi procvičit. Doporučujeme spojit k sobě slova jinak, než je běžné v učebnicích a pracovních sešitech. Ideálně použijte slova, která děti venku mohou vidět, slyšet nebo jinak zažít (sýkora/brhlík, sýček/kulíšek, babyka/

modřín, hlemýžď/slimák, mšice/myšice, býk/bizon). U slov vynechte písmeno l/y (papíry můžeme vložit do průhledných desek a tak je ochránit). Pokud je třeba, přidejte obrázky, nebo nechte děti, ať obrázky samy domalují. Pak připravte kameny: na jednu stranu děti dopíší fixem y na druhou l, nebo si vytvoří písmena z větvičky či modelíny. A můžete začít doplňovat a vyprávět si o slovech.

KŘÍDOVÉ HÁDANKY

S křídou se dají tvořit obrázkové hádanky. Stačí na chodník, kameny, schody, či prkno namalovat obrázek a děti k němu křídou dopisují příslušné slovo (ve kterém MUSÍ být y/l: myš, hlemýžď, slimák, lyska, výr). Druhá možnost je psát si slova, ve kterých chybí y/l, křídou na zem. Děti pak mohou doplňovat y/l kamenem, větvičkou, nebo je dopsat.

ZÁHADNÉ KAMENY

Akční hledací hra. Na kameny napište „zákeřné dvojice“ slov s l a y (pykat/pikat, opylovat/opilovat, vir/výr/vír). Skupinky dětí mají za úkol nejprve záhadnou dvojici/trojici najít, následně představit rozdíl mezi slovy ve dvojici pantomimou či divadlem. Pokud se podaří, může si skupina přičíst body za slova a představit dvojice ostatním.

JE V PŘÍRODĚ VÍC I NEBO Y?

Skupiny hledají v přírodě přírodniny, které mají I/Y a sepisují je na dva listy papíru. Čeho bude víc? U nás jasně vedlo I.

TIPY

Hra YPSILONIE. Vyzkoušejte i venku, dá se skvěle hrát (když neprší a nefouká), stačí větší podložka. Pokud je teplo, můžete hrát na spojených deskách velkou kompletní hru. Pokud je chladněji, doporučujeme rychlohry na jednotlivých deskách ve skupinkách. Koho by lákalo vědět víc o HŘE YPSILONIE:

<http://new.lorissgames.cz/cs/ypsilonie>.

Ven se hodí i hravé LOGICO s vkládacími kartami na vyjmenovaná slova. Při práci se slovy nám hodně pomáhalo nakukovat do knihy Výři nesýčkují, která vysvětluje řadu záluďných dvojic. Děti bavila kontrola i v přírodovědných knížkách a určovacích klíčích – byla to jiná hodina češtiny.